

que, & causarum hujusmodi, &c. Salutem, &c. Noveritis, quod introducta alias in partibus coram Vicario Gener. Catacen. lite, & causa inter Syndicum, & RR. PP. S. Francisci Minor. Observant. Civit. Tabernatum Catacen. ex una, & RR. DD. Theodorum, & Dominicum de Garcia ex adverso principales, Partibus ex altera, de, & super solutione eleemosynae debita pro Missis, pro quibus agitur, rebusque aliis, &c. dictus D. Vicarius Catacen. in causa hujusmodi procedendo suam protulit sententiam, sive Decretum tenoris sequentis, videlicet: *Per curiam Episcopalem Catacen. Visa particula ultimi testamenti quoniam Feliciana Riva Civitatis Tabernarum conditi sub die 20. Maii 1634. &c. ac insuper in spello tenore Bullæ S. D. N. sel. record. Clemens Papa X. sub datum Roma die 31. Augusti 1674. pro confirmatione Decreti Sacra Congregationis negotiis Episcoporum. & Regularium praeposita lati, sub die 3. Augusti 1674. declarans, Eratres Minores de Observantia posse recipere legata annua Missarum per modum pura, & simplicis eleemosyna, etiam pro executione ultimorum voluntatum testatorum, vijs alii omnibus, &c. ac Partibus plures auditis, fuit prouisum, & decretum, suspensionem duarum Missarum in hebdomada per eamdem Curiam latam omnino tollendam esse, ac proinde PP. Minores de Observantia Conventus supradictæ Civitatis Tabernarum reintegrentr ad legatum celebrandi eisdem duas Missas in hebdomada, & ab hodie in ante RR. DD. Theodorus, & Clericus Dominicus Garcia corrispondent eisdem Fratribus scutis decem singulis annis pro celebratione predella, &c. & ita, &c. datum, &c. die 24. Januarii 1691. Antonius Favoni Vicar. Generalis, &c. A qua inserta sententia, sive decreto, &c. Appellantibus DD. Theodoro, & Dominico de Garcia, fuit hec causa ad Curiam devoluta, & coram illustrissimo, & Reverendissimo D. Thomato in utraque signatura Referendario, &c. illustrissimi, & Reverendissimi D. A.C. Locum tenente introducta, qui servantis servandis, procedendo, sua definitiva sententia, præinsertam sententiam, seu Decretum D. Vicarii Generalis Catacen. confirmavit, & approbavit; ad effectum tamen exequendi super bonis per D. Victoriam Rivam donantem, &c. A qua sententia Illustrissimi, & Reverendissimi Thomati iterum appellantibus DD. Theodoro, & Dominico de Garcia, fuit causa hujusmodi Nobis commissa vigore specialis commissionis ejusdem Sanctissimi, de qua in dictis actis, &c. Nos in causa, & causis proditionis, ritè, & rite, & legitimè procedentes, &c. Tandem D. Hieronymo Lepto ex adverso Procuratore DD. Theo-*

dori, & Dominici Garcia ex adverso principali, &c. per unum ex ejusdem Sanctissimi Cursoribus more solito citato, ne stram protulimus, & promulgavimus definitivam sententiam præinserti Decreti, seu sententia D. Vicarii Gen. Catacen. & aliam illam. & Rever. Thomati confirmatoriam, prout in dictis Actis infra scripti Archivii Romanae Curiae scriptori. Sed quia à tribus sententiis conformibus non licet amplius appellare; ideo ex parte ejusdem Sanctissimi, & ad instantiam dicti D. Syndici dicti Vener. Conventus, & RR. PP. Minorum de Observantia, fuit nobis directa, & presentata commissio executorialis tenoris sequentis: *Sequitur tenor Commissionis. Nos denique; &c. dicto D. Hieronymo Leto ex adverso Procuratore dict. Theodori, & Dominici Garcia ex adverso principali, iterum ut supra citato: Præinsertam sententiam, sive Decretum Vic. Generalis Catacen. aliamque dilli Reverendissimi Thomati, & dictam nostram respectivè definitivam sententiam exequi mandavimus, & in illarum executionem, & re judicata præsens mandatum executivum ad favorem dicti Syndici RR. PP. Sancti Francisci Minoris de Observantia Civit. Tabernarum, Diœcesis Catacen. contra, & adversus dd. bona per dictam Victoriam donata, dillis DD. de Garcia, pro duatis vingtiquinque moneta Regni, debitibus pro supradicta eleemosyna Missarum, ab anno 1691. per totum mensem Junii proximè præsteriti, ad rationem ducatorum decem pro quilibet anno, sine prejudicio aliorum annuorum decursorum decrevimus, & relaxavimus, exequi volumus, & mandamus per presentes. Quocirca vos Potentissimum Regem, vestrosque Regios Ministros studiosè requirimus, & perbenigne in Domino hortamur, attenteque rogamus: Vobis verò, aliis omnibus, & singulis supra dictis, &c. tenore presentium committimus, & in virtute S. Obedientiæ, ac sub excommunicationis; &c. poena, &c. mandamus, quatenus statim vijs præsentibus, & quoties præsentium vigore fueritis requisiti, seu alter vestrum fuerit requisitus, &c. ex parte nostra, seu verius Apostolica autoritate cogatis, & compellatis, cogique & compelli faciatis &c. dd. Theodorum, & Dominicum Garcia, ad dandum, solvendum, tradendum, &c. & effectu alter ex bursandum dicto Reverendo Syndico dd. PP. S. Francisci Minor. Observ. &c. scuta vingtiquinque moneta Regni, ut præfertur debita, unà cum aliis scutis quatuor, & Julii septem monetae Romanae, pro expensis presentis mandati, &c. In quorum, & singulorum fidem, &c. Datum Romæ anno 1693. Indictione prima, die verò 7. mensis Augusti, Pontifici.*

tificatus SS. D. N. Innocentii Divina Providentia Papæ XII. anno ejus tertio.

1200 Denique ad tutò simul, & sine scrupulo procedendum in casibus, in quibus ob circumstantiarum varietatem, aliqua posset subordinari difficultas circa materiam paupertatis, valde juvat reflectere ad finem Sanctæ Sedis, & summorum Pontificum: finis namque (ut dictum est n. 1187.) semper fuit, & est, de paterna benignitate modos aptos tradere, ut fratibus, unicum pura observantia Regula, & Paupertatis, necessaria juxta decentiam non desint. Constat ex Decretali Nicol. III. cit. his verbis.

„ Quintò omnino appareat in eis quoad dominum omnimoda abdicatione, & in usu necessitas. Hæc autem secundum exigentiam personarum, & locorum, Ministri, & Custodes simul, & separatis in suis administrationibus, & custodiis, cum discretione disponat, cum de talibus interdum personarum qualitas, temporum varietas, locorum conditio, & nonnullæ alia circumstantiae, plus, minusve, ac aliter providebitur. Ita tamen sic faciant quod semper in eis, & eorum actibus paupertas sancta reluceat, prout eis ex eorum Regula videtur indicta.

Et infra disponendo de legatis, ut supra subdit:

„ Ad quæ legata solvenda, tam hæredes testatorum, quam executores se liberales exhibent, quam Prelati, & etiam Seculares, quibus de jure, vel consuetudine provisio ista competet; cum expedierit, se ex officio suo promptos exhibeant ad pias voluntates decedentium adimplendas. Nam & nos etiam per modos licitos, & fratum Regulæ congruos, interdum providere, quod nec pia defunctorum destitutus intentio, & hæredum cupiditas legitimis ieiunis feriatur, ac ipsi fratres pauperes opportunis auxiliis non fraudentur: v. n. 155.

De paupertate, & legatis Minorum, agunt Pontifices, & Decretales relata, n. 1188. D. Bonav. Higo, Quatuor Magistri, Corduba, Polixius, Monza, Longus privili. immund. Syndici v. apud Matthæucci: v. infra de legatis.

D E S I M O N I A.

1201 **S**imonia noinen duxit à Simone Magno, qui dorum Dei emere volébat, ut venderet; unde definitur: *Studiosa voluntas emendi, aut vendendi pretio temporali aliquod spirituale, vel spirituali annexum; melius definitur Deliberata voluntas contrelandi spirituale, vel spirituali annexum; sic enim comprehen-*

ditur omnis contractus etiam innominatus, Do ut des.

1203 **P**remium temporale est omnis res pretio estimabilis: est triplex, *Munus à manu, munus à lingua, & munus ab obsequio*. Per munus à manu intelligitur pecunia, & quodlibet bonum temporale; per munus à lingua intelliguntur preces, laudes, &c. in favorem illius, qui beneficium, aut rem spiritualè confert; ut autem habeant rationem pretii, fieri debent ex pacto: v. gr. *Si intercedas pro me apud Principem, dabo tibi beneficium*: Per munus ab obsequio intelligitur omne servitium temporale, quod exhiberi potest in gratiam alterius & signa etiam honoris; quæ si fiant loco pretii, & præterim cum pacto, simoniam inducent: ut, *Confero tibi hoc beneficium, cum pacto, & onere tale obsequium mihi præstandi*. Secus simoniam non contrahantur.

1203 Nomine rei spiritualis intelligitur res supernaturalis, quæ vel talis sit formaliter, ut gratia, &c. vel causaliter, ut sacramenta, concilio, sacramentalia, &c. quæ causant gratiam, vel pro effectu, ut consecratio, absolution, dispensatio, electio ad beneficium, præsentatio, confirmatio, &c. qui sunt effectus, & usus potestatis supernaturalis. Unde pro dispensatione non potest aliquid exigiri in premium, benè verò per modum mulctæ ad piam causam applicandæ.

1204 Dicitur, aut spirituali annexum; talia sunt ea, quæ non sunt per se spiritualia, sed eis sunt annexa, ut juspatoratus respectu beneficii, vasa, vestes, &c. respectu sacramentorum, & redditus beneficiorum, qui dantur propter officium spirituale: *vid. num. 2359*.

1205 Res sacrae, quæ per accidens habent annexam consecrationem, ut calix, patena, &c. possunt vendi ratione materiæ ex se vendibili; sed non possunt plus vendi consecrata, quam venderentur non consecrata; quia tunc esset simonia, quando autem res temporalis vendi non potest, nisi simul spirituale vendatur, tunc non potest & ipsa vendi, ut Reliquia; potest vendi Reliquiarum ratione folius materiæ: *vide num. 901. ad 966*.

1206 Lectio theologie, aut casuum, est vendibili, quia est actus naturalis intellectus non connexus cum spirituali, seu supernaturali re.

1207 Simonia est triplex, mentalis, conventionalis, & realis; mentalis non est nudum propositum committendi simoniam, sed vera traditio rei temporalis in premium pro re spirituali, sine pacto, & conventione explicita, sed

sed solum mente concepta. Conventionalis benevolentiam, & voluntatem in genere, licet postea Prelatus benè affectus, non ex munieribus, sed ex tuis meritis motus, beneficium non est secundus effectus ex utraque parte. Realis est, quando pactum est ex utraque parte executioni mandatum.

1208 Simonia dividitur in eam, quæ est contra ius divinum; & hæc est prohibita propter malitiam suam, ut Sacramentum, Hostiam consecratam vendere, & in eam, quæ est contra ius humanum, quæ solum est mala, quia prohibita; ut cum Ecclesia prohibet sumi pretium pro aliqua re, & functione, propter connexionem cum re sacra, cum tamen res illa aut functione esset ex se vendibilis.

1209 Sic ab Ecclesia prohibetur, & simoniaca censetur: 1. Venditio beneficiorum secundum id, quod temporale est, scilicet quoad ius percipiendi fructus: 2. venditio officiorum extrinsecantum ordinatorum ad res sacras, v. gr. Sacristi, Oeconomi, Advocati Ecclesie, Thesaurarii: 3. oblatio pecunia alicujus fasti, ut suadeat alteri, ut det beneficium: 4. pallium de resignando beneficio, vel de solvenda pensione, si aliter beneficium tibi immetat: 5. permutatio, & resignatio beneficiorum, item reservatio pensionis ex beneficio resignato, si absque Superioris autoritate fiant, que si accedit, licita erunt: 6. acceptio munieris etiam sponte oblati pro examine ad Parochiam, pro collatione Ordinum, propria Tonsura, & litteris dimissoriis, ex Trid. excipitur tamen decima pars aurei pro Notario, si salarium non habeat, & consuetudo permittat: 7. exactio pecunia pro admissione ad Religionem, non quidem pro statu Religioso, qui cum sit spirituale, est jure divino invendibilis, sed pro onere sustentationis ipsius persona professa, nisi Monasterii tenuitas, vel consuetudo contraria excusat. Pro viatu autem, & vestitu; pro sustentatione Novitii pro tempore, quo in probatione est, potest aliquid accipi, Tridentin. sess. 25. cap. 16. vide numer. 1241. &

1210 In simonia non datur parvitas matrice, quia nullum donum Dei sine gravi irreverentia vendi potest; unde non potest à mortali excusari, nisi ob inconsiderationem, aut ignorantiam,

1211 Summus Pontifex committere potest simoniam in iis, quæ sunt iuri divini, quia est illi subjectus: minimè in iis, quæ sunt iuri humani; quia Principes non ligantur suis legibus, l. Principes, ff. de legibus.

1212 Simonia est aliquid dare, vel recipere pro informando Prelato de qualitatibus prætentis beneficium; v. n. 1225.

1213 Non est simonia dare Prelato munera societatis hominum solita ad captandam ejus

partem, Beneficium, prout est quid spirituale, habent pro fine intrinseco solum cultum, & honorem Dei, prout verò continet subsidium temporale, habet pro fine intrinseco tam cultum Dei, quam sustentationem temporalem vitæ ipsius ministri, illum tamquam magis, istum tamquam minus principalem: hujusmodi etiam sunt Præbenda, Capellaniæ, & similia ad sustentationem vitæ ministrorum instituta. Hoc præmissio.

1214 Si igitur tu des Prelatus munera, ut illum sic moveas ad conferendum tibi beneficium, & Prelatus ex circumstantiis tuum animum cognoscens, & munieribus motus beneficium tibi conferat; tunc habetur simonia mentalis ex parte utriusque, & pactum implicatum; quod si Prelatus tuum animum non advertat, & jam benè affectus beneficium tibi conferat, non ex munieribus, sed ex tuis meritis motus, tu solum simoniacus mentalis eris. Ratio est, quia talis oblationis munieris in motivum pro collatione beneficij est aequaliter emptio. Satis doctè exemplificat Cardenas: sicut in prudentum existimatione iudex ex munieribus motus ferens sententiam, dicitur vendere justitiam; ita collator beneficij ex munieribus motus conferens beneficium, dicitur vendere beneficium; & è converso munera dans, ut ad id moveat, dicitur emere beneficium; v. n. 1219.

1215 Clericus, si suum famulatum præstet Prelato, intendens inde tamquam finem principalem beneficium, est simoniacus per munus ab obsequio. Si verò habeat pro fine principali decorum, & gratiam Prelati, pro minus verò principali beneficium, tunc est distinguendum; vel enim famulatur, ut alliciat, & moveat Prelatum ad dandum beneficium, & sic est simoniacus, licet beneficium tamquam finem minus principalem intendat; constat ex dictis: vel famulatur, non ut sic alliciat, & moveat, sed solum cum aliqua spe obtinendi beneficium à Prelato benè affecto, & gratis & liberaliter conferendum, & non est simoniacus, quia famulatus non fit, ut alliciat: adeoque non habet rationem pretii.

1216 Si Prelatus famulatum Clerici, quem debet compensare mercede, velit compensare beneficium, erit simoniacus; quia est virtualis commutatio beneficij pro obsequio.

1217 Quando res temporalis, spirituali annexa, habet pro fine intrinseco aliam rem temporalem, potest licet dari, & accipi propter illam tamquam finem minus principalem. Me explico. Finis est duplex, intrinsecus, ad quem res ex natura sua ordinatur, & extrinsecus, ad quem res non ex natura sua, sed ex libera hominis intentione ordinatur. Sit exemplum,

plum, Beneficium, prout est quid spirituale, latorem ad beneficium, recurrunt dicta num. 1214. & tunc erit simonia non solum mentalis, sed etiam conventionalis, in quantum ex verbis, & signis externis, significatur promissio compensationis. Similiter in mutuo, si circumstantiae sint tales, ut per illam ostensionem spei, videaris exigere aliquid ex gratitudine, usuram committis, quia novum onus mutuo addis: vid. in pag. 5. proposit. 42. ab Innoc. XI. damn.

1218 Potest Prelatus absque simoniæ labore beneficium Clerico pauperi conferre propter sustentationem ejus vita tamquam finem ipsi beneficio intrinsecum, & sic Clericus recipere, dummodo talem finem minus principaliter intendat, quia sic Prelatus dat gratias, & liberaliter; ejus, cui confert, utilitatem intendit, & nullum inde pretium reportat.

1219 Hinc, quando dicitur simonia esse dare spirituale propter temporale, aut è converso, intelligi debet de motivo extrinseco, minimè de intrinseco ipsi beneficio. Ita Cardenas.

1220 Simonia committitur, si temporale detur ut gratuita compensatio pro re spirituale; vel contra; quia compensatio est virtualis commutatio, & in re tollit titulum gratitudinis, quia ponit aequalitatem, quæ est actus justitiae; dum enim per actum gratitudinis intendis compensare, in re intendis ponere aequalitatem, & solvere; ecce pretium, & justitiam: vide in pag. 5. proposit. 45. & 46. ab Innoc. XI. damn.

1221 Simonia committitur in re nostra, & usura in mutuo, si aliquid detur ob gratitudinem, & gratitudo deducatur in pactum, v. gr. Do tibi pecuniam, hac conditione, ut te obliges conferre mihi ex gratitudine beneficium, vel è converso, & in mutuo: Do tibi mutuum cum pacto, ut postea sis mihi gratus ad remutandum, ad dandum aliquid in recognitionem; &c. quia pactum imponit obligationem justitiae, & consequenter tollit in re titulum gratitudinis, quæ tantum respicit donum antidorale, remuneratorium, & liberum, minimè ut debitum, quale illud constituit pactum.

1222 Non est autem ilicita spes gratitudinis, & ostensio animi grati, v. gr. si collatori dicas: Non te pœnitabit exhibiti mei beneficij, sed ero gratus: Do tibi mutuum gratias, spero tamen, & te mihi fore gratum. Si sincerè verba proferantur, quia sunt verba urbanitatis, quæ spem, non obligationem gratitudinis designant; si verò circumstantia exteriora sint tales, ut videaris inde movere col-

Examen Ecclesiast.

latores ad beneficium, recurrunt dicta num. 1214. & tunc erit simonia non solum mentalis, sed etiam conventionalis, in quantum ex verbis, & signis externis, significatur promissio compensationis. Similiter in mutuo, si circumstantiae sint tales, ut per illam ostensionem spei, videaris exigere aliquid ex gratitudine, usuram committis, quia novum onus mutuo addis: vid. in pag. 5. proposit. 42. ab Innoc. XI. damn.

1223 Si spondeas cum tuo Prelato, aut cum intercessore pro centum, v. gr. aureis, quod non tibi, sed alteri sit beneficium collaturus: simoniæ committis, & pallias: quia ea astuta intendis movere; unde non est sponsio, sed emptio.

1224 Eum, qui dat pecuniam alicui tertio, ut intercedat apud alterum, ut ille immediatè intercedat apud collatorem beneficij, non esse simoniacum, tenent Rocafull. & alii apud Dian. part. 4. tral. 4. ref. 151. & part. 10. tral. 15. ref. 5. quia non datur pecunia pro intercessione immediata, sed pro mediata, quæ est pretio astabilis, & remota à collatore beneficij, & inde temporalis.

1225 Sed dico, esse simoniacum, Tancredi de Rel. tral. 2. lib. 4. disp. 26. q. 4. Rodr. & Port. quia licet talis intercessio sit mediata; est principaliter, & determinatè ordinata ad collationem beneficij; unde est virtualiter spiritialis, utpote ordinata ad rem spiritualem, nempe ad beneficium, & verò influit ad illud obtainendum; & sicut hac ratione, immediata intercessio, persuasio, consilium, facta pro pretio, est simonia; in quantum est virtualiter spiritialis, & determinatè ordinata ad beneficium: ita & mediata intercessio est simonia.

Eadem ratione, simonia est dare pretium, ut ponatur in nominatione, seu in numero præsentandorum, aut eligendorum.

Tum quia de hujusmodi actibus verificatur à regul. juris, ex Can. Si quis 7. causa 1. quæst. 3. Quisquis horum alterum vendit, sine quo alterum non provenit, neutrum invenditum derelinquit, quæ regula est mente retinenda: v. n. 1369.

1226 Non est autem simonia, pretium dare familiari collatoris, ut viam aperiat, ut cum ipso collatore loquatur, Mendo in epist. ver. Simonia, num. 2. quia aditus ille est inifferens.

1227 Facere aliquam actionem virtutis ob aliquod commodum temporale, tamquam finem principaliter intentum, est simonia, quia est vendere actionem spiritualem: minimè verò si fiat ob illud tamquam finem secundarii

I 3
in-

intentum, hoc pacto non est simonia celebra-re Missam, concionari, &c. ob stipendium dummodo primario cultus Dei intendatur, licet sine stipendio actio non fieret, quia emolumen illud tunc est finis impulsivus, non essentialement specificativus actionis.

1228 Pariter non est simonia, si pater det, aut promittat filio munus, si Sacraenta frequentet: infideli, ut baptizetur; vitam ha-retico damnato, ut fiat catholicus, aliena-ta juveni, ut fiat clericus, dotem puellæ, ut fiat Monialis, quia id intenditur non per modum retributionis, seu commutationis, quo pacto utique esset simonia; sed ut pura con-ditio, & finis impulsivus, quo scilicet inten-dit impellere infidelem, ut amore fidei mo-veatur ad suscipiendum baptismum, &c. qui finis cedit, non in emolumen donantis, sed in utilitatem ipsius recipientis; adeoque nullus habetur contractus, sed sicut in li-berali donatione.

1229 Pro re igitur spirituali, numquam po-test res temporalis dari in premium, bene ve-ro, 1. per modum subsidii in sustentationem ministri in gratiam alterius occupati, 2. per modum eleemosynæ, 3. per modum oblatio-nis, quæ Deo sit in persona ministri, 4. per modum liberalis gratitudinis.

1230 Simonia juris divini & naturalis est, Primo vendere actus Ordinum procedentes à potestate spirituali, ut absolvere, consecra-re, benedicere, &c. Quia à potestate spiri-tuali procedunt, & intuper ad effectum spi-rituale ordinantur.

1231 Secundò. Vendere actus jurisdictionis spiritualis, sive pro foro conscientiæ, ut vota commutare, &c. sive pro foro exter-no, ut dispensare in matrimonio. Unde id, quod à Curia Romana pro dispensationibus in matrimonio exigitur, non exigitur in pre-tium dispensationis, sed per modum mul-eta, per quam compensetur recessus à lege communi, & ad reddendum difficultem ta-lem recessum, ad plam caufam applicandæ, aut in vim sustentationis, & onerum ferendorum. Ita Pirhing. in Comp. lib. 5. tit. 3. sect. 3. §. 1.

1232 Denique simonia juris divini & natu-ralis est vendere actus jurisdictionis Ecclesiä-sticæ, etiam si versentur circa materiam con-tentiousam, aut temporalem, & politicam. Horum ratio est, quia hi actus procedunt à potestate spirituali.

1233 Non est simonia dare alicui premium tempore pro omissione actus jurisdictionis peccaminosi, etiam si sit actus jurisdictionis; v.g. ut se abstineat ab actu spirituali, quem

cum injustitia, sacrilegio, &c. est positi-ruis; quia tunc premium non datur ad actum spiritualem patrandum, sed ad peccatum omittendum. Qua ratione non est simonia dare pecuniam Electoribus, ne indignum eligant.

1234 Non est simonia, premium dare pro omissione actus spiritualis, qui non sit actus jurisdictionis, quia etiam sic ad illum quis of-ficio tenetur, si talis omissione nullum effectum spiritualem moraliter post se relinquat: Ut si quis Sacerdoti premium daret, ut hora-rum recitationem omittat; quia talis omis-sio, nec in se est spiritualis, nec effectum spi-rituale relinquat, nec est actus potestatis spiritualis.

1235 In casu omissionis, hæc sit regula generalis. Dare premium pro omissione actus spiritualis, est simonia, si omissione sit actus Ordinis, aut jurisdictionis spiritualis, vel talis omissione post se relinquat effectum spirituale. Minime est simonia, si talis omissione sit purus actus exercitii libertatis.

1236 Hinc non committit simoniam, qui pecuniam dat Sacerdoti, etiam Parocho, ut non baptizet, non celebret, non excipiat confessionem. Committit vero simoniam, si pecuniam eidem det, ut pœnitentem post au-ditam ejus Confessionem non absolvat. Ratio disparitatis est; quia actus Ordinis, & jurisdictionis spiritualis in Sacerdote, & in Pa-rocho, non est non baptizare, non celebra-re, non excipere Confessionem; sed baptizare, celebrare, & excipere Confessionem;

& hac ratione hi actus positivi non possunt sine simonia vendi; recensita autem omissiones talium actuum, sunt præcisè actus exercitii libertatis, qui sunt pretio estimabiles, adeoque possunt sine simonia vendi. Omissio vero absolutionis pœnitentis post auditam ejus Confessionem, est actus Ordinis, & jurisdictionis spiritualis; nam potestas Sacerdotis, & Confessarii, est potestas ligandi, & solvendi, ut constat ex tom. 3. n. 169. In priori igitur casu, dum venditur omissione, vendi-tur libertas; in posteriori venditur actus ligandi, qui est actus Ordinis, & potestatis spiritualis, Melphi de pen. cap. 15. resp. 5. Pirhing. l. 5. tit. 3. sect. 3. §. 2.

1237 Non est simonia dare pecuniam Parocho, seu Sacerdoti, ut baptizet, aut ab-solvat constitutum in articulo mortis, alio non extante; quia datur ad redimendam vexationem, seu ad removendum prohibens, minimè ut premium rei spiritualis. Qua ratione (ut bene ait Melphi cit.) non est simonia dare pecuniam infideli ad redimen-dum

dum Eucharistiam, aut Reliquias, quas ca-ptivas retineret: *Quia hæc non est emptio, sed vindicatio ab injuryia. Parte ratione, non emo-vitam, dum latronem pecuniam do; sed redimo, ne me interimat.*

1238 Item non est simonia dare, vel ac-cipere aliquid in premium ad redimendam vexationem in Beneficiis, dignitatibus Ecclesias-ticis, & præbendis, si quis habeat jus in re,

seu jus acquisitum in illa, cap. Dilectus 28. de simonia. Hinc D. Gregor. Magnus (ut ex Ba-ronio refert Pagnanus in libri 5. cap. Nobis, de simonia. n. 105.) pecuniam Imperatori Mauri-tio contulit pro confirmatione sui Pontificatus, sine labore simonia; quia cum iam habe-ret jus in re ad Pontificatum per legitimam electionem, confirmatio tyrannice usurpata non contulit Pontificatum: unde per eam pecuniam non fuit redemptus Pontificatus, sed executio muneris, ab illa vexatione feli-berando. Ita Baronius cit.

1239 Quod si habeat jus ad rem, videli-cket jus non jam acquisitum, sed primo ac-quirendum, tunc non licet absque simonia la-be aliquid dare ad redimendam vexationem etiam injustam & dolosam ab eo, qui non tantum obesse, sed etiam prodesse potest; li-cket tamen redimere ab eo, qui tantum obesse potest: Pirhing. in comp. lib. 5. tit. 3. §. 6. Quia in primo casu datur illi, qui prodesse potest ad beneficium obtinendum; intercedendo, aut conferendo, &c. & sic movet, & influit, & inde pecunia data habet rationem pretii pro beneficio. In secundo casu non datur pecunia, ut beneficium conferatur, sed ut ve-xator injuste infamare, nocere, & impedire desinet; unde tunc, qui pecuniam dat, illam dat solùm, ut iniquas machinationes vexato-ris impediatur, minime ut positivè influant in beneficium collationem: nam (ut supponitur) prodesse non potest.

1240 Jus ad rem quis acquirit per concur-sum habitum, in quo sit repertus dignior, vel per præsentationem Jus in re quis ad be-neficium acquirit per legitimam electionem, collationem, provisionem, institutionem, vel postulationem, de qua infra num. 1277. Pi-rhing. cit.

1241 Simonia est date pecuniam patrono beneficij simplicis, & non curati; quod est de jure patronatus laici; quia beneficio qua-tali est annexum officium spirituale, nempe munus, preces, & officia Deo perfolvendi, & hæc est ratio cur aliquid dare in premium pro beneficio, sit simonia: v. n. 502.

1242 Dices: Licit sine labore usura recipi-re pecuniam cum usura, à potente dare cum

usura, & sine usura, qui tamen vult dare cum usura: ut in n. 372. Ergo licet sine labo-simonia recipere beneficium simplex à patro-nō potente dare cum pecunia, & sine pecu-nia, qui tamen vult dare cum pecunia, se-quitur à fortiori, quia usura est prohibitaju-re divino, simonia in beneficiis jure Eccle-siastico: ut in n. 1209.

Respondeo, argumentum etiam probare in beneficio curato ob rationem de n. 1241. Dis-paritas tamen est; quia usura, esto sit de ju-re divino, in dante numquam potest esse li-cita, quia potest dare sine usura; in recipien-te liberatur à labore usura; ex necessitate recipien-tis, & ex libertate dantis, qui potest non da-re ad usuram, & præcepta divina non sunt su-pra vires humanae; aliunde talis receptio non est prohibita, sed solùm datio, ut in n. 372. In casu simonia, licet prohibitio sit Ecclesiastica, cadit tamen tam supra dantem, quā supra recipientem; quoniam tam datio, seu col-latio, quā receptio, est prohibitā sub labore simonia, ut modò de pœnis dicemus; qua feclūta prohibitione, curret utique paritas.

Cæterū paritas tenet, si uniformiter de usura & simonia discurras: sicut enim in simonia quis peccat, si sine legitima causa recipiat; ita in usura: Et sicut in usura cum legiti-ma causa recipiens non peccat; ita nec in simonia, puta si recipiat media pecunia ad redi-mendam vexationem, ut modò dicemus.

Et maximè, quia quamvis receptio bene-ficii sit prohibita jure Ecclesiastico, quantum ad id, quod materiale est; est prohibita ju-re divino, & naturali, quantum ad id, quod spirituale est.

Q U A R E S I.

1243 An simonianam committat, qui dat pre-mium Electoribus pro Pralatura, aut officio Re-gulari, v. gr. Provincialatu, Prioratu, Guar-dianatu, Diffinitoratu &c.

N Egant Bonac. tom. 1. de simonia disp. 1. q. 7. §. 2. n. 4. & tom. 3. disp. 2. q. 3. p. ult. 24. n. 4. Peyrinus de Subditio qu. 1. c. 31. §. 9. Bar-bos. Azorius, & alii apud Dian. pars 4. tr. 4. ref. 156. Quia non sunt propriæ beneficia, de qui-bus intelligi debent jura, nec habent jus ad redditus, ut in n. 502.

1244 Mendo in epit. verb. simonia n. 5. con-cedit esse simoniacum; sed addit, non contrahere ipso jure excommunicationem; quia sumus in odiosis, & iura excommunicationem latæ sententiae fulminant pro beneficiis pro-prie dictis.

1245 Dico tamen, simonianam committere I 4. Rodr.

Rodr. in Comp. ref. 119. numer. 5. Port. ver. Simonia num. 6. Pignatelli tom. 10. consult. 44. Diana cit. Cajet. Filliuc. & alii apud ipsum. Quia Prælaturæ sunt beneficia Regularia, & habent annexam authoritatem, & jurisdiccionem spiritualem: ut in n. 1209. Insuper Diffinitoratus, &c. (quod etiam est commune Prælaturis) sunt officia Ecclesiastica, annexam habentia authoritatem spiritualem.

1246 Tum quia jupatronatus, seu jus ad præsentandum, item jus ad beneficium conferendum, seu ad eligendum, vendi non potest sine labe simoniae; quia ordinatur ad beneficium, cui est annexum munus spirituale: ita & Diffinitoratus, &c. qui dat jus ad eligendum Prælatos Regulares.

1247 Insuper addo, hujusmodi simoniacum ipso jure contrahere excommunicationem. Ita citati DD. cum Sorbo, qui refert Bullas Pauli II. Pii IV. & Pii V. infligentes poenas excommunicationis latæ sententiae, & privationis ipso facto ab officio, vel beneficio simoniæ adepts, & inhabilitatis ad alia. Ubi nomine officiorum usi sunt Pontifices. Et quidem de dictis Prælaturis, & officiis, verificatur definitio simoniae: de num. 1201.

Q U A E R E S. II.

1248 An sit simoniaca commutatio Prælaturarum, & officiorum Regularium.

Sine labe simoniæ potest commutari etiam ex pacto spirituale pro spirituali v. gr. Reliquia pro Reliquia, Missa pro Missa, quia simonia est commutatio rei spiritualis, aut spirituali annexæ, pro pretio temporali.

1249 At hac commutatio est simoniaca, si fiat in beneficiis, idque ex Jure Canonico, ex cap. Dei hoc autem, de simonia. Ita Com. Unde commutatio spiritualis pro spirituali non est censenda simoniaca, nisi in casibus expressis in jure.

1250 Hinc difficultas oritur: An sit simoniaca commutatio Prælaturarum, & Officiorum Regularium? de n. 1243. Non esse simoniacam tenet Sanchez, Victorin. & Sotus apud Dian. p. 4. tract. 4. ref. 150. & alii de num. 1243. ob rationem ibi allataam. Et sic dicunt, non committere simoniæ electores, si inter se convenient hoc pacto: si tu dederis mihi tuum suffragium in hac electione, ego dabo tibi meum in illa alia. Vel si ad eundem effectum promittatur Guardianatus, aut Diffinitoratus.

1251 At dico, esse simoniaca, ut constat ex dictis num. 1245.

Q U A E R E S. III.

1252 An excusari possit à simonia praxis illa; videlicet; Quod in Capitulis, in quibus diversa sunt electiones, Electores in tractatu alicujus in Generalem, aut Provincialem, conveniunt, ut posse à tales elegantur in Provinciales, Definitorates, Guardianos, &c.

1253 Secundò, quia talis tractatus est merè consultorius, minimè conventionalis, aut conditionalis; tunc namque utique esset simoniacus, quia intercederet verum pactum, & promissio realis.

Diana par. 3. tr. 2. ref. 125. docet ex Rodr. & Villal. non committi simoniæ, si inter electores non interveniat pactum, sed tantum oblatio futura spei, ut si dicat: Da huic votum, & providebitur tibi de alia re.

1254 Quibus addo, præfata proxim (reali promissione seclusa) præsentibus temporibus sçpè expedire ad vitandas discordias, quæ alias prudenter timerentur; ad terminandum tractatum electionis pacifice, & sine scandalo, uti Religiosos decet; ad providendum de Superiori magis opportuno, & Religiosis magis charo, & pluries ad facilitandam electionem dignoris, aut ad vitandam electionem indigni, vel ne eveniat electio digni, digniore relicto; quæ prudenter timerentur ex sequela vocalium, quam quidem Pater posset habere, aut ex indebita eorumdem unione, non respiciente Deum, sed propriam passionem, vel humanam officiositatem; quæ uniones, non semel dici debent potius factiones per Sacros Canones, & Constitutiones damnatae, quam Religiosa fraternitas.

Tum quia, qui tenetur ad finem, tenetur uti mediis necessariis ad obtinendum finem, juxta regulam juris: Qui vult consequens, vult & antecedens conducens ad illud.

1255 Hinc Feyr. cit. n. 14. docet, electores teneri ad tractatus merè consultorios præmittendos; adhibendo mediocrem diligentiam ad inquirendum dignorem.

Ad-

De I. Præcepto Decalogi. Cap. IV.

Advertendum tamen est in hujusmodi tractatibus, ut si simoniæ fugiant, in subornationem non incident.

SUBORNATORES

1256 Incuntur, qui donis, & promissis, comminationibus, & obsecrationibus importunis, laudibus, aut vituperationibus falsis aliquem inducere conantur, ut sibi, vel alteri suffragium in electionibus ferat: quive colligantes, aut inductiones fecerint. Ita in Constitut. nostris c. 7. num. 43. Melphi de pæniscap. 15. quest. 3.

1257 Obsecratio debet esse importuna, ita ut importet vehementem violentiam precum aptam ad extorquendum suffragium; secùs, si sit civilis, & blanda. Laudes pariter debent esse importuna. Secùs si quis laudet, consulat, & conferat civiliter in ordine ad sanctam electionem dignioris.

1258 Vituperationes debent esse falsæ, aut de delicto vero, sed occulto, & ita ut timorem incutiant. Ut si quis malæ linguae minetur: si non dederis mihi suffragium, publicabro te fornicarium.

1259 Colligatio, & inducere habetur, cùm quis, minimè zelo publici boni, sed ut de electione disponat, alios electores allicit, & impellit, ut secum permaneant.

1260 Poenæ subornatorum sunt excommunicationis latæ sententiae reservata Generali, si electio fuerit Superiorum inferiorum; est autem reservata Papæ, si fuerit electio Generalis, ex Constit. Greg. XIII. Insuper privatio actuum legitimorum ipso facto.

1261 Requiritur tamen effectus secutus.

DE OFFICIIS ORDINUM MILITARIUM, ET ACADEMIARUM.

1262 M Endo in epit. ver. Simonia n. 6. & 7. hac habet:

Certò probabile est, non esse simoniæ vendere commendas Ordinum equestrium Hispaniæ; nam minimè conferuntur propter munus Ecclesiasticum, aut finem spirituali, nec requirunt Ordinem, adhuc nec primam Tonfuram, nec recitationem Horarum, & præstantur ob labores pretio estimabiles militiæ; & quamvis ex fructibus Ecclesiasticis comparentur, tamen certum est, plures accipere redditus ex ejusmodi fructibus ob tempore laborem in Ecclesia utilitatem impensum. Idem est de habitibus equestribus, quippe conceiduntur intuitu finis temporalis: & qui eos emit, non intendit emere Religionem (est sit stricta Religio quælibet equestris sicut est Ordo D. Joannis Jerosolymitani) sed

honorem, & splendorem temporalem. Et quamvis ea venditio, olim valde communicationis, sit jam prohibita, ob motivum urgentia, & ob opinionem contrariam; tamen id non tollit probabilitatem hujus opinionis, quæ ex consuetudine antiqua vendendi eos habitus, non parum roboratur; nam id numquam fuisse permisum, nisi opinioni certò probabili inniteretur.

Non est simonia, accipere, & præstare pecuniam pro gradibus, qui in Academiis conferuntur; nam omnia, quæ in eis præstantur, potestates, & privilegia, sunt bona naturalia pretio estimabilia, & quæ ad finem supernaturalem proximè & immediatè non referuntur; & quamvis conferantur potestate Pontificia, potest Pontifex conferre aliqua temporalia ad splendorem rerum spiritualium, & ad illas conducentia, sicuti illi gradus, maximè in Theologia, & juventute Canonico, conducunt.

POENÆ SIMONIACORUM.

1263 Primò, ob simoniacam collationem, & susceptionem Ordinum, etiam primæ tonsuræ, scienter habitam, incurrit excommunicatio major, & suspensio ab exercitio Ordinum susceptorum Papæ reservata, ita ut conferentes fiat suspensi à collatione cujuslibet Ordinis, etiam primæ tonsuræ.

Ob simoniæ realem in beneficio scienter contractam incurrit etiam ab utroque excommunicatio major Papæ reservata, irrita est electio, præsentatio, confirmatio, unde talis non facit fructus suos; idque etiam si à tertia persona tali modo provisus vitium illud ignoraverit; nisi suspicatus sit, ne simonia committeretur, & omnino contradixerit; vel nisi à tertio data fuerit pecunia in fraudem, ut redderetur inhabilis; vel nisi electus simoniæ ignorans, beneficium per triennium bona fide possederit, & sit inhabilis ad idem beneficium; quas poenas incurrit ipso facto, etiam si simonia sit occulta. Ad nova autem beneficia non sit inhabilis ante sententiam Judicis.

Simoniacus tenetur ipso facto renunciare beneficium, nisi dispensationem à Romano Pontifice obtinuerit, & fructus, ut potè nulliter perceptos. Non tenetur restituere fructus bona fide consumptos, sed eos, quos habet, quando mala fides incidit; quia tunc incipit esse possessor mala fidei. Eos restituere tenetur Ecclesia, cui est facta injuria.

Premium simoniæ acceptum, restituendum est ipsi danti, si non sit secuta collatio si vero